

دستور العمل نحوه بر چسب نویسی آفت کشهای شیمیایی

این برچسب مربوط به آفت کش های شیمیایی بوده و دارای 31 بند می باشد. برچسب الصاقی بر روی قوطی آفت کش باید:

- 1- حاوی کلیه اطلاعات مربوط به 31 بند این دستورالعمل باشد.
- 2- شماره بندهای دستورالعمل در روی برچسب قوطی آفت کش ذکر شود.
- 3- صفحه آرایه موارد مندرج در برچسب بر حسب سلیقه شرکت قابل تغییر است.
- 4- قلم (فونت) برچسب باید به نحوی انتخاب شود که برای کاربر خوانا باشد. بر چسب ها باید از نظر کیفیت مناسب باشند و از نصب بر چسب های آب چسب خودداری شود.

عبارات مندرج در برچسب

1. عبارت « قبل از استفاده برچسب را با دقت مطالعه نمائید » در بالای برچسب درج گردد.
2. نام عمومی
3. نام تجاری و فرمولاسیون آفت کش:

الف - استفاده از نام تجاری بر روی برچسب فقط در صورت طی شدن کلیه مراحل قانونی تصویب آفت کش و پس از درج در کتاب فهرست آفت کشهای مجاز کشور بلامانع است.

ب - آفت کش هایی که با نام تجاری ثبت نشده اند، در صورت تایید مدارک فنی و آنالیز کنترل کیفی، بر روی برچسب تنها نام عمومی با ذکر نام شرکت تولیدکننده و نام کشور قید شود. در صورتی که فرآورده مذکور وارداتی باشد نام شرکت واردکننده نیز قید گردد. همچنین باید نام شرکت تولیدکننده و نام کشور با فونت کوچکتر از نام عمومی در پرانتز، در برچسب درج شود.

ج - در خصوص آفت کش هایی که تا به حال فقط توسط شرکت اصلی وارد کشور گردیده، چنانچه شرکت واردکننده ای قصد وارد نمودن آن آفت کش را از شرکت غیر اصلی داشته باشد و شرکت تولیدکننده ای قصد تولید برای اولین بار داشته باشد، باید ابتدا کلیه مراحل انجام آزمایشات رسمی و قانونی تصویب را طی و سپس اقدام به ورود و درج نام تجاری جدید درخواستی بر روی برچسب نماید.

د- در خصوص آفت کش هایی که از طریق نظارت مستمر منابع آن به فهرست آماده مصرف اضافه می شوند در صورت ثبت نام تجاری در گواهی ثبت در کشور مبدا شرکت می تواند اقدام به درج نام تجاری بر روی برچسب نماید.

در خصوص آفت کش های تکنیکال که از طریق نظارت مستمر منابع آن ها به فهرست منابع مورد تأیید تکنیکال ها اضافه می شود و سپس شرکت های فرمولاتور تدارک تکنیکال از آن منابع با استفاده از آن تکنیکال ها اقدام به تولید فرمولاسیون های مختلف می کند، در صورتی که نام تجاری در مراجع قانونی و ذیربط (سازمان مالکیت صنعتی و ...) تأیید شده باشد شرکت می تواند نسبت به درج نام تجاری بر روی برچسب اقدام نماید.

به منظور حفظ حقوق معنوی شرکت ثبت کننده آفت کش، هیچ فرد حقیقی یا حقوقی حق استفاده از نام تجاری آفت کش های متعلق به شرکت دیگر را ندارد.

4. نام شیمیایی آفت کش و گروه شیمیایی

5. نحوه اثر سم

6. گروه، نحوه عمل و خانواده آفت کش آفات مطابق دسته بندی ارائه شده توسط کمیته کاری

مقاومت به حشره کش (IRAC)، علف کش (HRAC) و قارچ کش (FRAC)

7. میزان وزن یا حجم آفت کش.

8. در صورت وجود اطلاعات درجه خطر عامل فعال (مطابق طبقه بندی سازمان بهداشت جهانی

WHO) بر اساس ماده مؤثره به همراه توضیح کلاس خطر در پراتنز و میزان سمیت خوراکی

برای موش صحرائی (Oral LD₅₀ for rat) :

الف(1) : آفت کش هایی که LD₅₀ ماده مؤثره کمتر از 10mg/kg می باشد، وجود نوار قرمز

رنگ و علامت سر مرده قرمز رنگ، آندریاس کراس، درجه خطر Ia (سمیت فوق العاده

خطرناک)، به همراه عبارت "برای انسان و دام فوق العاده خطرناک است" در بالای برچسب

الزامی است.

الف(2) : آفت کش هایی که LD₅₀ ماده مؤثره کمتر از 10-50 mg/kg می باشد، وجود نوار

قرمز رنگ و علامت سر مرده قرمز رنگ، آندریاس کراس، درجه خطر Ib (سمیت بسیار

خطرناک)، به همراه عبارت "برای انسان و دام بسیار خطرناک است" در بالای برچسب الزامی

است.

ب : آفت کش هایی که LD₅₀ ماده مؤثره بین 50-2000 mg/kg می باشد، وجود نوار زرد

رنگ و علامت سر مرده هم رنگ نوار، آندریاس کراس، درجه خطر II (سمی و زیان آور)، و

ذکر عبارت (برای انسان و دام خطرناک است) در بالای برچسب الزامی است.

ج : آفت کش هایی که LD₅₀ ماده مؤثره بین 2000-5000 mg/kg می باشد، وجود نوار آبی

و علامت سر مرده هم رنگ نوار، درجه خطر III (احتیاط)، و ذکر عبارت (سم دفع آفات نباتی)

در بالای برچسب الزامی است.

د : آفت کش هایی که LD₅₀ ماده مؤثره بیش از 5000 mg/kg می باشد، وجود نوار سبز

رنگ، بدون علامت سر مرده، درجه خطر U (سمیت حادی ندارد) و ذکر عبارت (مواد دفع

آفات نباتی) در بالای برچسب الزامی است.

9. عبارت « دور از دسترس و دید کودکان در محل قفل دار نگهداری شود » بزرگ و درشت در

بالای برچسب درج شود.

10. موارد مصرف :

- حشره کشها و سایر آفت کش ها: به صورت یک جدول، نوع محصول، آفت هدف و میزان مصرف بر اساس مصوبات هیأت نظارت بر سموم ذکر شود.

مصرف	آفت هدف	میزان مصرف(واحد)	توضیحات
------	---------	------------------	---------

- علف کش ها: به صورت یک جدول، نوع محصول، علف های هرز هدف و میزان مصرف بر اساس مصوبات هیأت نظارت بر سموم ذکر شود.

مصرف	علف های هرز	میزان مصرف(واحد)	توضیحات
------	-------------	------------------	---------

- قارچ کش ها: به صورت یک جدول، نوع محصول، بیماری و بیمارگر و میزان مصرف بر اساس مصوبات هیأت نظارت بر سموم ذکر شود.

مصرف	بیماری و بیمارگر	میزان مصرف(واحد)	توضیحات
------	------------------	------------------	---------

11. مدیریت کاربرد آفت کش ها که شامل موارد ذیل می باشد بر روی برچسب ذکر شود :

- حشره کش ها، قارچ کش ها و سایر آفت کشها :
- زمان مصرف بر حسب فنولوژی گیاه زراعی یا آفت هدف.
- دفعات تکرار در صورت لزوم.
- محدودیت های مصرف.
- مشخص نمودن محدودیت مصرف آفت کشهای شیمیایی با ذکر نوع و مدت زمان منع مصرف.
- تعداد دفعاتی که مصرف متوالی آفت کش باعث بروز مقاومت می شود (در صورت وجود گزارش).
- اگر برای زمان ورود به مزرعه بعد از سمپاشی محدودیتی وجود دارد ذکر شود و در صورت نیاز به ماده افزودنی، نوع ماده افزودنی و مقدار آن در برچسب قید شود.
- مدت زمان تحمل به اشعه فرابنفش و باران شویی.
- علف کشها :
- زمان مصرف بر حسب فنولوژی گیاه زراعی یا علف های هرز.
- محدودیت های مصرف.
- تاثیر بقایای آفت کش بر محصولاتی که در تناوب بعدی قرار می گیرند .
- مشخص نمودن محدودیت مصرف علف کش های شیمیایی با ذکر نوع و مدت زمان منع مصرف.

- تعداد دفعاتی که مصرف متوالی علف کش باعث بروز مقاومت می شود (در صورت وجود گزارش).
  - مدت زمان تحمل به اشعه فرابنفش و باران شویی.
  - اگر برای زمان ورود به مزرعه بعد از سمپاشی محدودیتی وجود دارد ذکر شود و در صورت نیاز به ماده افزودنی، نوع ماده افزودنی و مقدار آن در برچسب قید شود.
  - ضرورت دارد در تمامی برچسب آفت کش های نئونیکوتینوئید نکات ذیل درج شود:
  - صرفاً این حشره کش پس از غروب آفتاب استفاده شوند.
  - در محل هایی که زنبور عسل نگهداری می شود، ترجیحاً این حشره کش ها در دمای زیر 12 درجه سانتی گراد بکار گرفته شود.
  - ضروری است به زنبورداران 48 ساعت قبل از استفاده اطلاع رسانی شود تا در صورت تمایل امکان جمع آوری زنبورها و کندوها برای آنها فراهم باشد.
  - به صورت جدی از مصرف روی گیاهان زینتی که برای زنبورهای گرده افشان جذاب هستند خودداری شود.
  - از اختلاط این حشره کش ها با سایر سموم که باعث اثرات سینرژیستی در تاثیر آنها روی گرده افشان ها می شوند خودداری کنید.
  - در زمان وارونگی هوا از سمپاشی خودداری نمایید.
12. راهنمای مصرف آفت کش: در این قسمت طریقه مصرف آفت کش توضیح داده شود. عبارت "ابتدا سم پاش مناسب را انتخاب و کالیبره نمائید و سپس..." در ابتدای آن درج شود.
13. حداقل زمانی فاصله برداشت (دوره کارنس): مدت زمانی که پس از آخرین مصرف آفت کش تا برداشت یا مصرف محصول باید رعایت شود. (در صورتی که برای سم دوره کارنس ثبت نشده باشد عبارت "تا کنون هیچ دوره کارنسی برای این سم ثبت نشده است" در برچسب درج شود)
14. احتیاط های لازم :
- احتیاط هایی را که در موقع مصرف آفت کش ، نگهداری و یا نقل انتقال آن ضرورت دارد در برچسب ذکر شود. این اطلاعات شامل موارد زیر است :
- به کار بردن ماسک، نخوردن مواد غذایی، قرار نگرفتن در جهت باد، ریختن باقی مانده آفت-کش روی بوته ها، عدم مصرف ظروف خالی آفت کش برای نگهداری آب و یا مواد غذایی، شستشوی دست و صورت با آب و صابون پس از محلول پاشی و شستشوی کامل سمپاش پس از مصرف آفت کش. به علت خطرناک بودن گاز متصاعد شده از سیگار در حین سمپاشی عبارت «از کشیدن سیگار در هنگام سمپاشی اکیداً خودداری گردد» با قلم درشت در برچسب درج گردد. عبارت «از مصرف مجدد ظروف آفت کش جدا خودداری شده، ظروف و بسته های

- خالی باید در یک محل دور از منابع آبی نگهداری شود و مطابق با ضوابط ملی مربوطه نسبت به دفع زیست محیطی اقدام گردد» و شرایط حمل و نقل درج شود.
15. سمیت برای محیط زیست: این اطلاعات شامل موارد ذیل است :
- " سمیت برای زنبورعسل، زمان عدم مصرف آفت کش طبق فنولوژی گیاه، سمیت برای ماهی‌ها، پرندگان، جلبک‌ها، کرم‌خاکی و ذکر عبارت "دام و طیور را قبل از سمپاشی از محل دور نمایید" ، "از چرای دام در نواحی تازه سمپاشی شده جلوگیری کنید" ، "از آلودگی آبهای آشامیدنی جاری، راکد و زیرزمینی به آفت کش بیولوژیک و محلول آفت کش اکیداً خودداری نمایید" و "از شستشوی دستگاه‌های سمپاشی نزدیک رودخانه و آب های جاری خودداری کنید" .
16. درج علائم خطر pictogram در برچسب: در صورت دارا بودن قابلیت اشتعال، خوردگی و یا ایجاد حساسیت، ضمن ذکر عبارت لازم از نشانه های تصویری استاندارد استفاده شود. برای آفت کش های نئونیکوتینوئیدها علامت محافظت از زنبوردرج شود.
17. علائم مسمومیت: در این قسمت علائم مسمومیت آفت کش از قبیل سوزش چشم ها، پوست و مجاری تنفسی، استفراغ، اسهال، درد معده، سرگیجه، تهوع، اختلال در بینایی و غیره ذکر شود.
18. کمک‌های اولیه: علاوه بر ذکر عملیات مقدماتی عبارت "مراجعه به پزشک و برچسب آفت کش را به پزشک نشان دهید" در برچسب بایستی قید شود.
19. پادزهر (در صورت عدم ثبت پادزهر برای سموم عبارت " این سم پادزهر اختصاصی ندارد و در صورت مسمومیت به پزشک مراجعه شود" در برچسب درج شود)
20. شرایط نگهداری آفت کش باید در برچسب توضیح داده شود :
- آفت کش را دور از دسترس حیوانات در بسته بندی اصلی، در انبارهای در بسته به دور از آفتاب، رطوبت و مواد غذایی انسان و دام نگهداری کنید. درجه حرارت نگهداری بین ... تا ... درجه سانتیگراد می باشد. درج عبارت «در صورت بازشدن پلمب بسته بندی آفت کش زمان و دوام آفت کش کاهش می یابد. از نگهداری آفت کش به صورت محلول آبی خودداری نمائید».
21. ذکر جمله های ذیل بر روی برچسب ضروری است : « با نظر متخصص گیاهپزشک باید مصرف شود ». "جز در موارد مشروح فوق نباید مصرف شود" . «فروش فقط با نسخه گیاهپزشک مجاز است.
22. قید عبارت «ثبت نام و نشانی خریدار و میزان آفت کش فروخته شده با ذکر تاریخ در سامانه پایش (مانیتورینگ) توسط فروشنده ضروری است» روی تمامی بسته‌های آفت کش و یا برچسب آفت کش ها لازم است.
23. نام، نشانی، شماره تلفن و آدرس پست الکترونیکی شرکت واردکننده و نام کارخانه تولیدکننده (آفت کش وارداتی) و نام، نشانی و شماره تلفن و آدرس پست الکترونیکی شرکت تولیدکننده (آفت کش تولید داخل)

24. تاریخ تولید و تاریخ انقضاء (براساس مدت زمان Shelf life براساس توصیه کارخانه تولیدکننده)

25. شماره بچ و پارت تولیدی

26. وزن یا حجم خالص محتوی بسته

27. تصویب هیات نظارت بر سموم: اجازه ثبت این آفت کش در تاریخ ..... به تصویب هیات نظارت بر سموم رسیده است.

28. شماره تاییده برچسب و تاریخ

29. برای دریافت اطلاعات بیشتر به بروشور مراجعه گردد.

در مورد بسته بندی های کوچک در صورتی که گنجاندن تمام مشخصات بر روی برچسب مقدور نمی باشد مشخصاتی که ذکر آن اهمیت بیشتری دارد از قبیل نوع فعالیت بیولوژیکی و نوع عامل کنترل ، درجه سمیت، مهمترین موارد مصرف، میزان مصرف، روش مصرف، حداقل زمانی فاصله برداشت، موارد عدم مصرف، احتیاط های لازم، علائم مسمومیت، کمک های اولیه و شرایط فروش بر روی قوطی آفت کش ذکر گردد و برچسب کامل در داخل بسته محتوی آفت کش قرار داده شود.

اطلاعات بیشتر از آنچه برای برچسب ضروری است را می توان جداگانه در یک بروشور تهیه نمود. در بروشور نیز رعایت کلیه موارد دستورالعمل از جمله بند 3 ضروری می باشد (استفاده از نام تجاری فقط در صورت طی شدن کلیه مراحل قانونی ثبت آفت کش و پس از درج در کتاب فهرست آفت کش های مجاز کشور بلامانع است). در بروشور توضیحاتی کامل از نحوه مصرف، زمان مصرف، قابلیت اختلاط، نوع سمپاش مورد استفاده و رابطه مصرف آفت کش با شرایط محیطی، فنولوژی گیاه و آفت و همچنین دوام آفت کش، اعلام مدت زمان عدم مصرف آفت کش های شیمیایی ذکر گردد. در بروشور منابع علمی مورد استفاده ذکر شود.

30. عبارت " به منظور جلوگیری از پدیده مقاومت در تناوب با سایر علف کش ها، قارچ کش ها، حشره کش ها و یا کنه کش ها مصرف شود" در برچسب درج شود.

31. عبارت "با استفاده کمترین بهینه از آفت کش های شیمیایی در حفظ سلامت جامعه و محیط زیست سهمیم باشیم" در اولین سطر برچسب با خط خوانا درج شود.